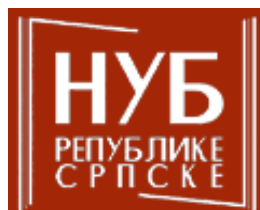

Народна и универзитетска библиотека Републике Српске
National and University Library of the Republic of Srpska

Измјене и допуне

СТАТУТА
Јавне установе Народне и универзитетске библиотеке
Републике Српске

Бања Лука, новембар 2016. године.

На основу члана 17. Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број: 68/07, 109/12 и 44/16), члана 35. Закона о библиотечко-информационој дјелатности („Службени гласник Републике Српске“, број: 44/16) Управни одбор ЈУ Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске на 3. сједници, одржаној 11.11.2016. године д о н о с и

Измјене и допуне

СТАТУТА

Јавне установе Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске

Члан 1.

Члан 1. мијења се и гласи:

Библиотека је културна јавна установа која обавља послове из области библиотечко-информационе дјелатности, као и дјелатности заштите покретних културних добара, које се односе на старе и ријетке књиге и библиотечку грађу која има својство архивске грађе од општег интереса.

Дјелатност Библиотеке је дјелатност од општег интереса за Републику Српску.

Библиотека је непрофитна јавна служба која задовољава потребе грађана, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у области културе.

Одговорност, права и обавезе оснивача према Библиотеци утврђени су Законом о библиотечко-информационој дјелатности и подзаконским актима у складу са Законом.

Члан 2.

Члан 5. мијења се и гласи:

Народна и универзитетска библиотека Републике Српске је правно лице уписано у регистар Окружног привредног суда у Бањој Луци и у правном промету одговара свом својом имовином.

V ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 3.

Члан 17. мијења се и гласи:

У ОКВИРУ ОСТВАРИВАЊА ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА

У функцији остваривања општег интереса у библиотечко-информационој дјелатности у складу законом, Библиотека обавља послове:

- 1) прикупљање, обрада, чување, представљање коришћење и обезбјеђивање приступа збирци библиотечке грађе Републике Српске,
- 2) прикупљање обавезног примјерка и употпуњавање фонда резервног примјерка библиотечке грађе,
- 3) израда Текуће библиографије Републике Српске и других библиографија,
- 4) пријем, обрада, заштита, чување и представљање и давање на коришћење сваке публикације у штампаној, електронској или другој форми, која јој се доставља као обавезан примјерак публикација, у складу са законом,

- 5) координација у изградњи јединственог библиотечко-информационог система Републике,
- 6) промоција, презентација и пласман издавачке продукције Републике у свијету,
- 7) објављивање публикација из библиотечко-информационе дјелатности, као резултат властитог стручног и научно-истраживачког рада,
- 8) координација рада у мрежи библиотека Републике Српске, путем Центра виртуелне библиотеке Републике Српске (ВИБРС) на стварању и развоју Централног електронског каталога и система узајамне каталогизације, као и реализације пројекта Виртуелна библиотека Републике Српске,
- 9) одржавање и заштита специјалних збирки, библиотека-легата и спомен библиотека,
- 10) сарадња са издавачима за израду СІР записа (каталогизација у публикацији прије штампања) и за додјелу међународних стандардних идентификационих бројева (ISBN, ISSN, ISMN, DOI и других) за публикације објављене у Републици,
- 11) координација рада библиотека Републике за обједињену набавку иностраних серијских публикација у штампаној и електронској форми,
- 12) прикупљање, обрада и чување једног примјерка библиотечко-информационе грађе и извора који настају и објављују се на универзитету (докторски радови), а које су универзитети обавезни да доставе Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске,
- 13) изграђивање система научнотехнолошких информација и обезбјеђивање научних информација корисницима,
- 14) израда упутстава и препорука за примјену домаћих и међународних стандарда,
- 15) организација стручних испита за запослене у библиотечко-информационој дјелатности и других облика едукације библиотечко-информационих стручњака,
- 16) обављање дјелатности заштите старе и ријетке библиотечке грађе која има својство културног добра,
- 17) организација и координација система међубиблиотечке позајмице на домаћем и међународном нивоу,
- 18) обављање послова дигитализације културног наслеђа Републике и сарадња с другим установама у земљи и иностранству на пољу дигитализације,
- 19) развој и унапређивање библиотечке дјелатности за лица са посебним потребама,
- 20) редовно достављање тражених података Републичком заводу за статистику.

Члан 4.

Члан 18. мијења се и гласи:

У ОКВИРУ ФУНКЦИЈЕ НАЦИОНАЛНЕ БИБЛИОТЕКЕ

У обављању функције националне библиотеке у Републици Српској у складу са законом, Библиотека:

- 1) води централни каталог библиотечке грађе и електронски каталог,
- 2) организује централизовану каталогизацију у Републици Српској,
- 3) води централни каталог иностране литературе,
- 4) учествује у изради аутоматизованог каталога Републике Српске као заједничке основице библиотечко-информационог система и научно-технолошких информација,
- 5) обезбјеђује функционисање аутоматизованог каталога на територији Републике Српске и врши библиографску контролу над свим библиотекама које учествују у стварању овог каталога,
- 6) функционише као републичка агенција за додјелу ознаке ISBN (међународни стандардни књижни број за монографске публикације), као и додјелу ознаке ISMN (међународни стандардни број за музикалије,
- 7) врши каталогизацију у публикацији, израђује СІР запис,
- 8) врши надзор над реализацијом програма рада специјалних збирки легата и спомен Библиотека,
- 9) води бригу о заштити књига, рукописа и друге библиотечке грађе која има својство културног добра,

- 10) врши размјену публикација са библиотекама у Републици Српској и иностранству.
- 11) истражује, прикупља и обрађује библиотечку грађу која се односи на Републику Српску, а налази се ван територије Републике Српске,
- 13) усклађује набавну политику са библиотекама у Републици Српској,
- 14) формира стручне комисије за рјешавање различитих стручних питања у оквиру Библиотеке на националном, регионалном и интернационалном нивоу,
- 15) као централна установа заштите старе и ријетке књиге води Регистар и Централни регистар покретних културних добара у складу са законом и подзаконским актом и
- 16) доноси акт о утврђивању покретног културног добра од великог значаја у складу са законом који се објављује у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Члан 5.

Члан 19. мијења се и гласи:

У ОКВИРУ МАТИЧНЕ ФУНКЦИЈЕ БИБЛИОТЕКЕ

У обављању матичне функције као централна матична библиотека:

- 1) повезује све библиотеке у библиотечно-информациони систем у Републици, и укључује их у друге библиотечно-информационе системе у окружењу и на међународном нивоу,
- 2) организује и врши надзор над стручним радом матичних библиотека,
- 3) координира рад библиотека које обављају матичне послове,
- 4) подстиче и организује сарадњу библиотека у Републици на координацији набавке, прикупљању, обради и протоку информација и на међубиблиотечној позајмици,
- 5) брине о сталном стручном усавршавању запослених у библиотекама,
- 6) пружа стручну помоћ и инструкције запосленим у библиотекама,
- 7) прати укупно стање и проучава потребе и услове рада библиотека,
- 8) израђује стручне анализе пословања библиотека,
- 9) предлаже мјере унапређења рада и развоја библиотека у Републици
- 10) даје упутства о набавци потребне информационе и програмско-техничке опреме неопходне за функционисање и рад библиотека у систему,
- 11) израђује методска упутства и нормативе за стручно пословање библиотека,
- 12) даје упутства и рјешења за просторно опремање и уређење библиотека,
- 13) предлаже библиотеке које обављају матичне функције,
- 14) врши надзор над стручним радом народних библиотека, школских библиотека, библиотека високошколских установа, библиотека научноистраживачких института и специјалних библиотека матичне регије Бања Лука,
- 15) организује и спроводи полагање стручног испита у библиотечно-информационој дјелатности у складу са Законом,
- 16) води Централни регистар библиотека и Регистар библиотека матичне регије Бања Лука у складу са подзаконским актом,
- 17) обавља и друге матичне послове у складу са одредбама закона.

Члан 6.

Члан 20. мијења се и гласи:

У ОКВИРУ УНИВЕРЗИТЕТСКЕ ФУНКЦИЈЕ:

У обављању матичне универзитетске функције, као централна универзитетска библиотека Републике у складу са Законом послови Библиотеке јесу:

- 1) доприноси научно-истраживачком раду наставника и сарадника универзитета, као и других научних, културних и јавних радника ван универзитета,

- 2) координира библиотечко-информационом дјелатношћу на универзитету и укључује високошколске библиотеке у библиотечко-информациони систем,
- 3) организује размјену публикација са библиотекама у земљи и иностранству,
- 4) чува и обрађује обавезни примјерак библиотечке грађе која настаје и објављује се на универзитету, укључујући и докторске радове одбрањене на универзитетима,
- 5) учествује у изради Библиографије научних радника Републике,
- 6) утврђује УДК чланака и аналитичку обраду чланака.

Члан 7.

Иза члана 20. додаје се нови члан 20 а који гласи:

„Члан 20а“

- (1) Библиотека спроводи и координира послове на дигитализацији библиотечке грађе у Републици.
- (2) Библиотека у оквиру Центра за дигитализацију организује, обрађује, чува, презентује и омогућава приступ дигиталној грађи и информацијама локално и на даљину.
- (3) Библиотека остварује сарадњу на пољу дигитализације на националном и интернационалном нивоу.

Иза поглавља „ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ“ ДОДАЈЕ СЕ НОВО ПОГЛАВЉЕ КОЈЕ ГЛАСИ: „БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“

Члан 8.

Послије члана 25. У поглављу „БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“ , додаје се нови чл. 25 а и 25 б, који гласе:

„Члан 25а“

Библиотека координира изградњу и развој јединственог библиотечко-информационог система Републике, укључује све библиотеке у систем и повезује их са другим библиотечко-информационим системима у региону и свијету, омогућавајући проток информација и публикација и њихову доступност корисницима у домаћим и међународним оквирима.

„Члан 25б“

- (1) Јединствени библиотечко-информациони систем Републике заснован је на јединственој информационо-комуникационој технологији и програмској платформи и систему узајамне каталогизације-COBISS.RS.
- (2) Библиотечко-информационим системом Републике управља Центар Виртуелне библиотеке Републике Српске (у даљем: ВИБРС центар) који је у саставу Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске и дјелује у оквиру Националне организационе јединице.
- (3) ВИБРС- центар има функцију библиотечко-информационог сервиса који је брине о изградњи аутономног система COBISS.RS и има задатке:
  - 1) планира и усклађује активности у вези са рачунарским повезивањем библиотека у Републици,
  - 2) управља узајамном библиографском базом података, базом података о библиотекама, библиотечко-информационим системом и сервисима,
  - 3) одржава Централни електронски каталог Републике,
  - 4) координира рад и развој система узајамне каталогизације,
  - 5) организује стално стручно усавршавање и лиценцирање библиотечко-информационих стручњака за рад у систему узајамне каталогизације,
  - 6) планира, пројектује и одржава рачунарску, комуникацијску и програмску опрему за рад система узајамне каталогизације и централних библиотечких сервиса,

- 7) пружа стручну помоћ библиотекама и другим корисницима програмске опреме и сервиса у систему у погледу набавке, инсталирања и одржавања програмске опреме и едукације за рад у систему,
- 8) пружа стручну помоћ библиотекама приликом конверзије и преноса података из других система,
- 9) развија и одржава и друге електронске базе података с непосредним приступом и
- 10) обавља развојне и истраживачке послове у циљу унапређивања рада система.

VII ОРГАНИ БИБЛИОТЕКЕ - САСТАВ, НАЧИН ИМЕНОВАЊА И НАДЛЕЖНОСТИ

УПРАВНИ ОДБОР

Члан 9.

Члан 31. мијења се и гласи:

Библиотеком управља Управни одбор.

Управни одбор има **три** члана које именује и разрјешава Влада Републике Српске на приједлог Министарства на период од четири године уз претходно спроведен потупак јавне конкуренције.

Члан 10.

Члан 38. мијења се и гласи:

За директора Библиотеке може бити именовано лице које има завршен први циклус студијског програма у трајању од четири године (240 ECTS) бодова или еквивалент одговарајуће високошколског образовања и **пет** година радног искуства у области културе.

Члан 11.

Члан 48. мијења се и гласи.

(1) У буџету Републике обезбјеђују се средства за:

- 1) бруто плате запослених и друга примања на основу радног односа, утврђена законским прописима којим се дефинишу плате запослених у области образовања и културе, општим и појединачним колективним уговорима,
- 2) дио програмских дјелатности библиотеке и набавка библиотечке грађе,
- 3) за успостављање и развој библиотечно- информационог система Републике,
- 4) инвестиције и опрему и нове намјенске објекте за обављање библиотечке дјелатности и значајнију адаптацију постојећих,
- 5) дигитализацију библиотечке грађе и омогућавање приступа културном и научном наслеђу на даљину,
- 6) међународну сарадњу и међубиблиотечку позајмицу библиотечке грађе.

(2) У буџету Града обезбјеђују се средства за материјалне и режијске трошкове, текуће и инестиционо одржавање библиотеке.

Члан 12.

Измјене и допуне овог Статута ступају на снагу осмог дана од дана доношења Одлуке о давању сагласности од стране оснивача, а објавиће се на веб страници Библиотеке.

Одлука Управног одбора о усвајању измјена и допуна Статута ЈУ Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске, број: 0101-3-2041-2/16 од 11.11.2016. године

Одлука Владе Републике Српске о давању сагласности на измјене и допуне Статута ЈУ Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске, бр. 04/1-012-2-187/17 од 26. јануара 2017. године, објављена је 09.02.2017. године у „Службени гласник Републике Српске“, бр. 12/17, а ступила на снагу дана **17.02.2017.** године.

П Р Е Д С Ј Е Д Н И К
УПРАВНОГ ОДБОРА

Душан Поповић

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Правни основ за доношење измјена и допуна Статута ЈУ Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске је нови **Закон о библиотечно-информационој дјелатности Републике Српске** који је ступио на снагу 11. јуна 2016. године, објављен у „Службеном гласнику Републике Српске“, бр. 44/16 од 3. јуна 2016. године у којем је објављен и Закон о измјенама и допунама Закона о систему јавних служби Републике Српске, који се односи и на Народну и универзитетску библиотеку Републике Српске, као јавну установу

- 1) Овим Законом проширена је библиотечка дјелатност на библиотечно-информациону стога се у члану 3. Статута замјењује ријеч библиотечка са рјечју „библиотечно-информациона“,
- 2) У члану 5. Статута замјењује се формулација регистар „Основног суда у Бањој Луци“ са регистар „Окружног привредног суда у бањој Луци“, с обзиром да је у стварној надлежности Окружног привредног суда у Бањој Луци регистрација правних лица са сједиштем у Бањој Луци у складу са Законом о упису пословних субјеката у судски регистар, а који је извршио статусне измјене НУБ Републике Српске, 10. октобра 2012. године. (Рјешење о регистрацији, број : 0-57-0-Рег.-11-004458).
- 3) Члан 17. Статута мијења се ради усклађивања са одредбама члана 48. Закона, стога се у цјелости преузима законска формулација која се односи на таксативно набројане задатаке Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске када је у питању остваривање општег интереса.
- 4) Члан 18. Статута који се односи на обављање националне функције допуњава се са тачком 16. која се односи на обавезу НУБ Републике Српске као установу заштите културног добра, старе и ријетке књиге; утврђивање културног добра од великог значаја у складу са одредбама члана 44. Закона о културним добрима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број : 11/95; 103/08) и тачком 17. која се односи на вођење Централног регистра културних добара према члану 55. истог Закона и у складу са одредбама Правилника о садржају и начину вођења Регистра и Централног регистра културних добара („Службени гласник Републике Српске“, број : 20/15).
- 5) Члан 19. Статута мијења се ради усклађивања са одредбама члана 49. новог Закона, односно преузимања у цјелости законске формулација која се односи на обавезе ЈУ НУБ Републике Српске као централне матичне библиотеке, те се додају тачке 13,14,15,16. по основу законских обавеза ЈУ НУБ Републике Српске из члана 46, члана 64. и члана 73. став. 2. новог Закона; а које се односе на: предлагање матичних библиотека у Републици Српској, стручни надзор над радом библиотека матичне регије Бања Лука, на спровођење и организовање полагања стручног испита, те обавезу вођења Централног регистра библиотека Републике Српске и Регистра библиотека матичне регије Бања Лука, на

- које се примјењују одредбе Правилника о садржају и начину вођења Регистра библиотека („Службени гласник Републике Српске „ број 2/03).
- 6) У Статут ЈУ НУБ Републике Српске уводи се ново поглавље „Библиотечко-информациони систем Републике Српске“ у складу са одредбама члана 19,20 и 21. новог Закона те сходно томе се додају два нова члана; први којим се регулише кључна улогу ЈУ НУБ Републике Српске у изградњи јединственог библиотечко-информационог система Републике Српске, другим којим је регулисано оснивање ВИБРС Центра виртуелне библиотеке Републике Српске са таксативно набројаним задацима Центра.
  - 7) Додаје се нови члан на основу одредби члана 18. став. 2. новог Закона који се односи на законску обавезу ЈУ НУБ Републике Српске да координира послове на дигитализације библиотечке грађе.
  - 8) Члан 31. Статута мијења се ради усклађивања са одредбама члана 35. став 2. новог Закона којим је смањен број чланова Управног одбора са пет на три члана.
  - 9) Члан 38. Статута мијења се ради усклађивања са одредбама члана 32. став. 1. новог Закона који се односи на стручно образовање лица које може бити именовано за директора Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске Закона, те се додаје се законска формулација „ у трајању од четири године (240 ECTS бодова.)“.
  - Члан 48. Статута мијења се ради усклађивања са одредбама члана 68. и члана 69. став. 2. и став. 4. новог Закона којим се поред редовних ставки финансирања посебно регулише обезбјеђивање финансијских средстава за успостављање и развој библиотечко-информационог система Републике, међународна сарадња и међубиблиотечку позајмицу библиотечке грађе; дигитализацију библиотечке грађе и омогућавање приступа културном и научном наслеђу.
  - 10) Одредбама члана 68. Статута регулише се вријеме престанак важења Статута ЈУ Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске који је донио Управни одбор ЈУ НУБ Републике Српске, дана 12. јуна 2012. године.

НАПОМЕНА:

Измјене и допуне одредби Статута ЈУ НУБ Републике Српске у тексту су болдиране.

Секретар, Љиљана Бабић

ДИРЕКТОР

Бања Лука, 31.октобар 2016. године

ЉиљаПетровић-Зечић, с.р.